

22.01.2021

**ANKARA
TİCARET BORSASI
Basın Bürosu**

GÜNLÜK BASIN ÖZETLERİ

**22 Ocak 2021
Cuma**

RESMÎ GAZETE’DE BUGÜN

22 Ocak 2021 Cuma

YÜRÜTME VE İDARE BÖLÜMÜ

YÖNETMELİKLER

- Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı Hukuk Branşı Kadrolarında İstihdam Edilecek Subayların Temin, Seçim ve Eğitimleri Hakkında Yönetmelik
- Tarım ve Orman Bakanlığı Disiplin Amirleri Yönetmeliği

TEBLİĞLER

- Laboratuvar İzin Belgesi Almak İçin Yapılan Müracaatların Değerlendirilmesi ve Sıralamaya Alınmasına Dair Tebliğ
- Yapı Denetimi İzin Belgesi Almak İçin Yapılan Müracaatların Değerlendirilmesi ve Sıralamaya Alınmasına Dair Tebliğde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ
- İthalatta Gözetim Uygulanmasına İlişkin Tebliğ (Tebliğ No: 2020/6)’de Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ
- Özelleştirme İdaresi Başkanlığının 19/01/2021 Tarihli ve 2021/ÖİB-K-22 Sayılı Kararı
- Vizyon Elektronik Para ve Ödeme Hizmetleri A.Ş.’nin Faaliyet İzni Kapsamının Genişletilmesine İlişkin Karar
- BPN Ödeme ve Elektronik Para Hizmetleri A.Ş.’nin Faaliyet İzni Kapsamının Genişletilmesine İlişkin Karar

YARGI BÖLÜMÜ

YARGITAY KARARLARI

- Yargıtay 5, 8 ve 11. Hukuk Dairelerine Ait Kararlar

Ayçiçeği ve yumurtadaki fiyat artışı mercek altında

Haksız Fiyat Değerlendirme Kurulu, son dönemlerde fiyatı olağanüstü artan ayçiçeği ve yumurtayı mercek altına alarak, bu ürünlere yönelik fiyat denetimlerini hızlandırdı.

Haksız Fiyat Değerlendirme Kurulu, son dönemlerde fiyatı olağanüstü artan ayçiçeği ve yumurtayı mercek altına alarak, bu ürünlere yönelik fiyat denetimlerini hızlandırdı. Kurul gıda ve hijyen ürünleri gibi temel ihtiyaç maddelerinde, bugüne kadar fahiş fiyat artışı yaptığı tespit edilen 375 firmaya 11 milyon 885 bin lira idari para cezası verdi.

Ticaret Bakanlığı'ndan yapılan açıklamada, vatandaşların fahiş fiyat artışlarına yönelik şikayetleri üzerine başlatılan denetimlerin devam ettiği belirtilerek, 19-20 Ocak tarihleri arasında Türkiye genelinde denetim yapıldığı bildirildi.

Son denetimlerde 562 işletmeye ait 9 bin 870 ürünün denetlediği kaydedilmen açıklamada, firmaların savunmalarının ardından haksız fiyat artışında bulunduğu tespit edilenlere 10 bin-100 bin lira arasında , stokçuluk yapanlara ise 500 bin liraya varan idari para cezası uygulanacağı vurgulandı.

Bugüne kadar kesilen ceza 11.8 milyon lira

Öte yandan Haksız Fiyat Değerlendirme Kurulu, bugüne kadar 3 bin 208 dosyayı karara bağlarken, bunlara 11 milyon 885 bin lira idari para cezası uygulandı. Ticaret Bakanlığı'nın koordine ettiği kurulda, Adalet, Hazine ve Maliye, Sanayi ve Teknoloji

22.01.2021

ile Tarım ve Orman Bakanlıkları ve TOBB ile TESK temsilcileriyle üretici ve tüketici örgütleri ve perakende sektörü temsilcileri yer alıyor.

Açıklamada son dönemlerde fiyat artışından şikayet edilen,, ayçiçek yağı, yumurta, tavuk, bebek maması ürünlerine yönelik fahiş fiyat artışı şikâyetleri üzerine bu ürünlere yönelik denetimlerin arttığı belirtildi.

Bu arada Reklam Kurulu da fahiş fiyat artışı yapan ve COVID-19'u aldatıcı reklamlarla fırsata çevirmeye çalışan 303 firmaya da 13.3 milyon lira idari para cezası uygulandı.

Tarımsal girdi fiyatlarında artış kasımda hız kesmedi

Tarımsal girdi fiyat endeksi (Tarım-GFE) kasım ayında yıllık bazda yüzde 15,35, aylık bazda ise yüzde 3,23 artış gösterdi. Kasımda en fazla artış yüzde 37 ile makine bakım masraflarında yaşandı.

Tarımsal girdi fiyatlarında yükseliş eğilimi 2020 yılının kasım ayında devam etti. Tarımsal girdi fiyat endeksi (Tarım-GFE) yıllık bazda yüzde 15,35 arttı.

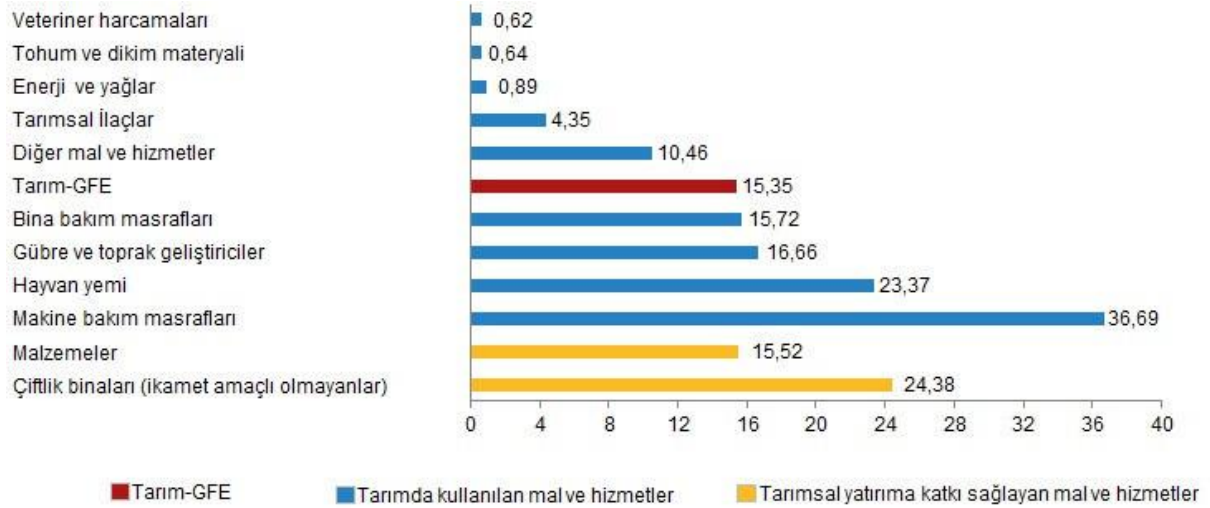
TÜİK hesaplamalarına göre; Tarım-GFE, kasım ayında bir önceki aya göre yüzde 3,23, bir önceki yılın aralık ayına göre yüzde 14,40, bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 15,35 ve on iki aylık ortalamalara göre yüzde 9,21 artış gösterdi.

Tarım için kullanılan mal ve hizmet fiyatlarında yıllık artış yüzde 15

Ana gruplar itibariyle bir önceki aya göre tarımsal yatırıma katkı sağlayan mal ve hizmet endeksi yüzde 2,16, tarımda kullanılan mal ve hizmet endeksi yüzde 3,41 arttı. Bir önceki yılın aynı ayına göre tarımda kullanılan mal ve hizmet endeksi yüzde 14,94, tarımsal yatırıma katkı sağlayan mal ve hizmet endeksi yüzde 17,96 artış kaydetti.

Makine bakım masrafları yüzde 37 arttı

Yıllık en fazla artış yüzde 36,69 ile makine bakım masrafları alt grubunda yaşandı. Yıllık en fazla artış gösteren diğer alt gruplar yüzde 24,38 ile çiftlik binaları (ikamet amaçlı olmayanlar) ve yüzde 23,37 ile hayvan yemi oldu.

Buna karşılık, bir önceki yılın aynı ayına göre en az artış gösteren alt gruplar ise sırasıyla yüzde 0,62 ile veteriner harcamaları, yüzde 0,64 ile tohum ve dikim materyali ve yüzde 0,89 ile enerji ve yağlar olarak sıralandı.

Aylık en fazla artış yüzde 4,89 ile hayvan yemi alt grubunda olurken, alt gruplar itibariyle, bir önceki aya göre en fazla artış gösteren diğer alt gruplar ise yüzde 4,06 ile makine bakım masrafları ve yüzde 3,38 ile bina bakım masraflarında görüldü.

Buna karşılık, bir önceki aya göre en az artış gösteren alt gruplar, sırasıyla yüzde 0,35 ile tohum ve dikim materyali, yüzde 0,80 ile diğer mal ve hizmetler ve yüzde 0,94 ile tarımsal ilaçlar olarak kayıtlara geçti.

Tüketici güveni yeni yıla toparlanarak başladı

Tüketici güven endeksi, ocak ayında yüzde 4 artışla 83,3 puana yükseldi. Aralık ayında değişim göstermeyen endeks 80,1 puan seviyesinde yer almıştı. Anket sonuçlarına göre hazırlanan endeks, hanelerin maddi durumunun zayıf, ancak beklentilerin iyileşme gösterdiğini ortaya koydu.

Türkiye'de tüketicinin güveni yeni yıla toparlanarak başladı. TÜİK ve TCMB işbirliği ile yürütülen tüketici eğilim anketi sonuçlarından hesaplanan **mevsim etkilerinden arındırılmış tüketici güven endeksi**, ocak ayında bir önceki aya göre yüzde 4 oranında artışla **83,3** seviyesine çıktı. Endeks, 2020 yılını 80,1 seviyesinde tamamlamıştı.

Hanenin maddi durumu zayıf

Geçen 12 aylık döneme göre mevcut dönemde hanenin maddi durumu endeksi aralık ayında 66,1 iken, ocak ayında yüzde 3,6 oranında azalarak 63,7'ye geriledi. Gelecek 12 aylık döneme ilişkin hanenin maddi durum beklentisi endeksi ise aralık ayında 78,9 iken, ocak ayında yüzde 6,3 oranında artarak 83,8 seviyesine çıktı.

Genel ekonomik durum beklentisi nispeten iyileşti

Gelecek 12 aylık döneme ilişkin genel ekonomik durum beklentisi endeksi aralık ayında 82,9 iken, ocak ayında yüzde 6,5 oranında artarak 88,2'ye yükseldi.

Dayanıklı tüketim mallarına harcama yapma düşüncesi arttı

Öte yandan geçen 12 aylık döneme göre gelecek 12 aylık dönemde dayanıklı tüketim mallarına harcama yapma düşüncesi artış gösterdi. Söz konusu endeks aralık ayında 92,6 iken, ocak ayında yüzde 5,1 oranında artarak 97,3 oldu.

Yapılandırmada başvurular 100 milyar liraya dayandı

Kamunun 500 milyar lirayı bulan prim ve vergi alacaklarının yeniden yapılandırılmasında bugüne kadar yapılan başvuruların toplamı 100 milyar liraya yaklaştı.

289 milyar lirası vergi, 165 milyar lirası prim ve kalan kısmı diğer alacaklar olmak üzere toplam 500 milyar liralık kamu alacaklarının yapılandırılmasıyla ilgili 7256 sayılı Kanun kapsamında, bugüne kadar yapılan başvuruların toplamı 99 milyar 627 milyon lira oldu. Mükellefler bu kapsamda 2 milyar 706 milyon lirayı peşin ödediler. 2016 yılından bu yana çıkarılan (7256 hariç) diğer üç yapılandırmada 243.7 milyar liralık vergi ve prim borcu yapılandırılırken, 108.1 milyar liralık tahsilat yapıldı ve ödeme oranı yüzde 44.3 oldu.

5 yılda 4 yapılandırma

Yaşanan ekonomik krizlerin, vergi ve prim başta olmak üzere kamuya olan yükümlülüklerin yerine getirilmesinde ortaya çıkan sıkıntıların giderilmesi amacıyla 2016 yılından bu yana 4 tane yapılandırma düzenlemesi hayata geçirildi. Son olarak COVID-19'un ekonomide yarattığı tahribatı azaltmak amacıyla çıkarılan 7256 sayılı düzenleme kapsamına, toplam 500 milyar liralık kamu alacağı giriyor. Bunun 289 milyar lirasını vergi, 165 milyar lirası prim alacakları, kalan kısmını da belediye alacaklarıyla, para cezaları oluşturuyor.

Gelir İdaresi Başkanlığı'ndan (GİB) alınan bilgilere göre bugüne kadar 6 milyon 937 bin mükellef, 8 milyon 320 bin borç için başvuruda bulundu. Bu kapsamda 99 milyar

627 milyon liralık alacak yapılandırılırken, mükellefler peşin ödeme indiriminden yararlanarak 2 milyar 706 milyon lirayı peşin olarak ödediler.

Başvuru ve ödeme süresi uzatılmıştı

7256 sayılı kanundan yararlanabilmek için 31 Aralık 2020 olarak belirlenen başvuru süresi, Cumhurbaşkanlığı Kararı ile 31 Ocak 2021'ye uzatılmıştı. Ancak bu tarih hafta sonuna denk geldiği için başvurular 1 Şubat 2021'e kadar yapılabilecek. İlk taksit ödemesi ise SGK'ya olan borçlar için 31 Mart'a, diğer borçlar için ise 1 Mart'a kadar gerçekleştirilebilecek.

Son 3 yapılandırmanın ödeme ortalaması yüzde 44.3

DÜNYA'nın hesaplamalarına göre 2016 yılından bu yana çıkarılan son üç düzenlemede (7256 hariç) , mükellefler toplam 243.7 milyar liralık vergi ve prim borcu için başvuruda bulundu. Bu borçların 108.1 milyar lirası tahsil edilirken, tahsilat oranı yüzde 44.3'te kaldı.

Yapılandırmalarda dikkat çeken bir konu da vergi yapılandırmalarındaki ödeme oranının, prim yapılandırmalarına göre yüksek olması.

Vergi yapılandırmalarında ödeme oranı yüzde 50.3 olurken, bu oran prim yapılandırmasında yüzde 18.4'te kaldı. 2018 yılında çıkarılan 7143 sayılı kanuna ilişkin taksit ödemeleri halen devam ediyor.

Yapılandırma kanunlarında başvuru ve ödemeler

(milyar TL)

Kanun no	2018	Yılı Vergi	Prim	Toplam
7143	Başvuru	49,6	48,6	98,2
	Ödeme	25,8	6,6	32,4
	Ödeme oranı(%)	52	13,5	32,99
7020	2017			
	Başvuru	13,8	7,6	21,4
	Ödeme	5,6	1,7	7,3
	Ödeme oranı(%)	40,5	22,3	34,1
6736	2016			
	Başvuru	80,4	43,7	124,1
	Ödeme	41	40,1	51,1
	Ödeme oranı(%)	50,9	23,1	41,1
	Toplam			
	Başvuru	243,7		
	Ödeme	108,1		
	Ödeme oranı(%)	44,3		

Not:2018'de çıkarılan 7143 sayılı kanunun ödemeleri devam ediyor.

Reformlar nokta atışıla gelecek

Önceki gün teslim edilen reform paketi "çözüm odaklı" nokta atışı düzenlemelerden oluşuyor.

Cumhurbaşkanlığı'na önceki gün teslim edilen reform paketinin ayrıntıları netleşiyor.

DÜNYA'nın edindiği bilgiye göre, reformlar tek seferde değil kademe kademe açıklanacak ve eylem planlarına dayalı "çözüm odaklı" nokta atışı düzenlemelerden oluşacak. Makro politikalarda ise dönüşüm beklenmiyor. Ekonomi ve adalet kurmaylarının birlikte çalıştığı reform paketinde, sıkıntı yaşanan sektörlerdeki tıkanmaya yönelik, özel bir çözüm sunulacak. Hukuki reformların ise daha çok "yatırım ortamını iyileştirme" adımlarından oluşması bekleniyor. Borçlar hukuku alanında da iş dünyasının beklentilerine yönelik bir düzenleme olacak. AB ve yeni ABD yönetiminin gözlerini çevirdiği AYM ve Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi kararlarına yönelik büyük çaplı bir düzenleme olmayacağı da edinilen bilgiler arasında.

İlk açıklamanın Cumhurbaşkanı tarafından bugün ya da önümüzdeki Cuma günü yapılması bekleniyor.

Girişim yatırımları, pandemi yılında zirve yaptı

Yenilikçi ürün, inovatif iş fikri olanların girişimlerine yapılan yatırımlar yüzde 74'lük büyümeye kaydetti. Yatırımcı ve girişimcileri buluşturan StartupMarket'e göre 2020'de 172 girişim 177 milyon dolarlık yatırım aldı.

Girişim yatırımları, salgına rağmen tüm zamanların rekorunu kırdı. Yenilikçi ürün, süreç ve inovatif iş fikri olanların geliştirdiği girişimlere yapılan yatırımlar, yüzde 74'lük büyümeye ile kanatlandı. Yatırımcı ve girişimcileri buluşturan platform StartupMarket verilerine göre 2020'de 172 girişim 177 milyon dolarlık yatırım aldı. En yüksek yatırımın yapıldığı yıl 2017'de 177 girişime 112 milyon dolar yatırım yapılmıştı. 2019 yılında ise 94 girişime 102 milyon dolar oldu. 2016'da girişim başına alınan yatırım tutarı 362 bin dolar seviyesindeyken 2019'da 1 milyon 85 bin dolara yükseldi. 2020'de ise 1 milyon 29 bin dolar oldu.

Kitle fonlama geliyor

Pandemi nedeniyle yatırım görüşmeleri dijitalleşti. Online yapılan görüşmelerle yatırımlar hız kazandı. Sektör temsilcileri 2021'de girişim yatırımlarında Türkiye'nin üst liglere taşınacağını belirtirken, oyun sektörü dışında sağlık, online ödeme sistemleri ve salgınla öne çıkan sektörlerin büyümeye devam edeceğini öngörüyor. Girişimcilik ekosistemi, 2021'den açıkçası çok umutlu. SPK'nın kitle fonlama kanunu 2021'in ilk çeyreğinde yürürlüğe girip mevzuata bağlandığında hisse bazlı fonlamalardaki artışla ekosistemin iki katına çıkacağını öngörülüyor.

En çok konuşulan yatırımlar

Türkiye'nin dünyaya açılmış sayılı girişimlerinden biri olan pazarlama teknolojileri girişimi Insider'ın hazırladığı duyurulan yatırımı bu yılın en çok konuşulanlarından biri oldu. Sequoia Capital, Riverwood Capital, Endeavor Catalyst ve Wamda Capital'in dahil olduğu, 32 milyon dolarlık yatırımın imzası 3. çeyrekte atıldı. İTÜ ARI Teknokent'in Kuluçka Merkezi İTÜ Çekirdek'in düzenlediği Big Bang Start-up Challenge girişimcilere 54 milyon 154 bin TL'lik kaynağı ulaştırarak rekorunu tazeledi. StartupsWatch'a göre, 2020 yılında yaklaşık 24 girişim exit (çıkış) yaptı. Geçen yıl bu rakam 13'tü. Yıla Amazon'un Türk girişimi Datarow'u satın aldığını haberiyle başlamıştık. Satın alma ve ikincil işlemlere bakıldığında yaklaşık 2.5 milyar dolara yaklaştı. Paygruru, Fango, CepteTamir'in de aralarında olduğu 9'dan fazla girişim 'exit' yaptı.

İlk Unicorn 'Peak Games'

En önemli exit'ler oyun sektöründen geldi. Türkiye'nin ilk 'unicorn'u sayılan Peak Games'in 1.8 milyarlık satın alması, toplam tutarın neredeyse yüzde 99'unu oluşturdu. Mobil oyun geliştirmede dünyada liderliğe oynayan Türkiye'de biri exit başarısı da genç oyun yayıncısı Rollic'ten geldi. Daha önce Peak Games'i satın alan Zynga, Rollic'in yüzde 80 hissesi için nakit olarak 168 milyon dolar ödedi. Rollic'in 21 ay gibi kısa sürede exit başarısına imza attı. Türkiye odaklı en büyük özel sermaye şirketi Actera, mobilya e-ticaret alanında faaliyet gösteren Vivense'nin yüzde 90 hissesini 130 milyon dolara aldı. StartupsWatch Kurucusu Serkan Ünsal, 2021'in ilk yatırımının 128 milyon dolarla Getir'den geldiğini belirterek, "Hem oyun şirketlerinden bir unicorn çıkma ihtimali var, hem Insider büyük bir potansiyel, hem de Getir en büyük unicorn adayı" dedi.

14 girişim yatırım aldı

StartupMarket Kurucu Ortağı ve CEO'su Serkan Bağçe, özellikle pandemi döneminde dijital platformların kullanım oranlarının ve startup'lara yatırımcı ilgisinin arttığını belirtti. Teknolojinin farklı alanlarındaki şirketlere, hizmetlere talepler beklenmedik artınca, teknoloji şirketlerine yatırımcı ilgisinin de bu doğrultuda üst seviyeye ulaştığını söyleyen Bağçe, "Bunun sonucunda 2020 yılında StartupMarket üzerinden yatırım arayan 14 girişim, StartupMarket yatırımcı Kaşif üyeleri ya da iş ağından yatırım aldı" dedi.

Melek yatırımcılar uçuyor

Keiretsu Forum Türkiye Genel Müdürü Duygu Eren, 2020'de 11 startup'a 6 milyon TL'lik yatırım gerçekleştirdiklerini belirtti. Eren, "Melek yatırımcılığa ilginin de arttığını gözlemliyoruz. Salgın öncesinde farklı yatırım kollarına yönelenler girişim ekosistemine yöneldi. Teknoloji tabanlı işlerin pandemi döneminde hızlanması, teknoloji yatırımcılığını da artırdı" dedi. Dijital hareketlilikle, 2021'de Türkiye'de büyük

exit haberlerinin duyulacağını kaydeden Eren, 2021'de 2 kat daha fazla startup yatırımı olacağını ve melek yatırımcı sayısının katlanacağını söyledi.

Son 5 yılın girişim yatırımları

2021 gündemi temassız ekonomi

Keiretsu Forum Türkiye Genel Müdürü Duygu Eren özellikle pandemi yüzünden çok fazla evde kalınmasıyla beraber mobil oyun kullanımında önemli artış olduğunu belirterek şöyle devam ediyor:

Biz de şu an mobil oyun şirketleriyle daha çok ilgilenmeye başladık. Oyun sektörü dışında sağlık, online ödeme sistemleri ve salgın yüzünden öne çıkan sektörlerin büyümeye devam edeceğini öngörüyoruz.

Teknoloji tabanlı sektörler buna bağlı olarak sağlık teknolojileri, tarım teknolojileri, uzaktan çalışma ve ilgili konular, otomotiv teknolojileri ve teknoloji tabanlı ilgili tüm alanlar 2021'de hem ihtiyaçtan hem de teknolojik gelişim hızından dolayı öne çıkacak.

Pandeminin etkileri ile birlikte e-ticaret arttı. Amerika'da artık drone'larla taşınan paketler deniyor. Aynı şekilde 5G altyapısının kurulmasıyla, otonom arabalar rol almaya başlıyor.

Pandemi dokunmasız ekonomi "touchless economy" kavramını ortaya koydu. Dijital para ve dijital cüzdan bu anlamda ön plana çıkan uygulamalar. Bulut Bilişim Mimarisi Yöneticisi, Veri Analisti, Dijital Pazarlama Uzmanlığı gibi alanlar 2021 yılında yüksek talep görecek.

İş modelleri arasında SaaS (Kullandığın Kadar Öde) iş modelinin son 5 yıldaki büyüme trendini devam ettirmesini bekliyoruz. Sağlık alanında ise yeni pandemi risklerine çözüm arayan biyoteknoloji şirketlerine ciddi yatırımlar olacaktır. Fintech girişimleri çok daha fazla konuşulacak ve dikkat çekecek.

Otomasyon ve yapay zeka kullanımı artacak

Endeavor Türkiye Yönetim Kurulu Başkanı Emre Kurttepelî'ye göre pandemi ile zorunlu değişen yaşam alışkanlıklarımızın büyük bölümü kalıcı olacak. Kurttepelî şöyle devam ediyor:

Örneğin uzaktan çalışma birçok kurumda standart bir uygulama haline gelecek, uzaktan eğitim genel eğitimin değişmez bir parçası olacak, banka işlemleri cep telefonundan yapılacaktır.

Ağırlıklı insan gücüne dayanan sağlık sistemi, bu bağımlılığı azaltmak amacıyla teknolojik birçok yeniliğe kucak açacak. Bu alanda 2021'de birçok yeni girişimin çıkacağına inanıyorum. Özellikle üretimde Otomasyon ve Yapay Zeka kullanımı hızla artacak.

Yoğunluk teknoloji odaklı firmalar yatırım aldı fakat tarımdan sağlık teknolojilerine farklı alanlarda yatırımlar mevcut. Özellikle mobil oyun sektöründe hareketlilik halen devam ediyor, bunun uzun bir süre daha devam edeceğine inanıyorum.

Mevzuat kaynaklı karşılaşılan ciddi zorluklar var. Örneğin çalışanlara hisse opsiyonu vermek kanunlarda var ama uygulaması çıkmadı.

Teknokent'ler uzaktan çalışmayı desteklemiyor. Blockchain gibi yenilikçi birçok iş modelinin henüz mevzuatı yok. Bunların hızla yapılması gerekiyor. Yatırımcının daha fazla teşvik edilmesi gerekiyor.

Fintech her zaman Türkiye için potansiyeli yüksek bir sektör olacak.

Dünya pazar hacmi 300 milyar dolara ulaştı

Dünyada startup projelerine yapılan yatırım bir önceki yıla göre yüzde 4'lük bir büyüme göstererek 300 milyar dolarlık bir hacme ulaştı. Serkan Bağçe, Türkiye'nin yatırım ekosistemi içinde 1,3 dolarlık kişi başı yatırım ortalamasına sahip olduğunu kaydederek, şunları söyledi: "Bu rakam AB ülkelerinde 65 dolar civarında. Yatırım ekosistemi gün geçtikçe büyüme kaydediyor. Ülkemiz ve girişimci ruha sahip startuplar ile yatırımcıların buluşması öncelikli konumuz. Bu şekilde verimli olabilir ve ekosistemi büyütebiliriz" dedi.

Erdoğan: 2023 seçimlerinden hem Cumhurbaşkanlığı'nda hem Meclis'te zaferle çıkacağız

Cumhurbaşkanı ve AK Parti Genel Başkanı Erdoğan, "Dünyanın ve ülkemizin içinden geçtiği tarihi süreçte kritik öneme sahip 2023 seçimlerinden Cumhur İttifakı'yla birlikte hem Cumhurbaşkanlığı'nda hem Meclis'te zaferle çıkacağız." dedi.

Cumhurbaşkanı ve AK Parti Genel Başkanı Recep Tayyip Erdoğan, AK Parti Genişletilmiş İl Başkanları Toplantısı'na canlı bağlantıyla katıldı.

AK Parti 7. Olağan Büyük Kongre süreci çerçevesinde il kongrelerine geçen yıl 18 Ekim'de Şırnak'ta başladıklarını hatırlatan Erdoğan, salgın sebebiyle geçen yıl 22 Kasım'da ara verdikleri kongrelere 13 Ocak'ta yeniden başladıklarını söyledi.

Erdoğan, dünkülerle birlikte toplamda 42 il kongresini tamamladıklarını, gelecek hafta 10 il kongresini daha gerçekleştireceklerini ifade ederek, şubat ayı sonunda il kongrelerinin hepsini bitirmeyi planladıklarını anlattı.

Kongrelerde seçilen il başkanlarını ve yönetimlerini tebrik ederek her birine başarılar dileyen Erdoğan, kadın kolları il kongrelerinin sürdüğünü, gençlik kolları il kongrelerine de bu hafta Kahramanmaraş ile başlayacaklarını, böylece şubat sonunda ana kademe kadın ve gençlik kolları kongrelerini tamamlayacaklarını belirtti.

Cumhurbaşkanı Erdoğan, büyük kongreyi ise şartların daha normale döndüğü bir dönemde, delegelerin yanı sıra milletin de katılımıyla coşkulu bir şekilde yapmayı arzu ettiklerini dile getirerek, "İnşallah salgının seyrinin yönünü aşağıya çevirmesi ve aşı çalışmalarının hızla sürmesi bize bu imkanı sağlayacak gibi görünüyor." diye konuştu.

Görevlerini sürdüren ve kendilerine yeni görev tevdi edilen il başkanlarının öncelikle parti bünyesinde hızlı bir toparlanma yapmaları gerektiğini dile getiren Erdoğan, şunları kaydetti:

"Öncelikle ilk günden bugüne kadar teşkilatlarımızda görev almış ve istikametini bozmamış istisnasız herkesin yeniden partimiz çatısı altında bir araya gelmesini sağlamak mecburiyetindeyiz. Dağıtarak, kırarak, dökerek, bölerek değil, toparlayarak, birleştirerek, bütünleştirerek, kucaklayarak işe başlamazsak hedeflerimize ulaşamayız. Bir önce kendi içimizdeki arkadaşlarımızın gönüllerini kazanamazsak milletimizin gönlüne hiç giremeyiz. Çünkü gönül seferberliği ancak büyük bir kadroyla yürütülmesi halinde başarılı olabilir. Üye sayımızın kağıt üzerinde 11 milyonu geçmesi kadar, bu insanların her birini kutlu davamızın taşıyıcısı, anlatıcısı, savunucu haline getirmemiz de önemlidir.

AK Parti olarak 2023 seçimlerine güçlü bir teşkilatla, güçlü bir vizyonla, güçlü bir çalışmayla hazırlanmayı planlıyoruz. Dünyanın ve ülkemizin içinden geçtiği şu tarihi süreçte kritik öneme sahip 2023 seçimlerinden Cumhur İttifakı ile birlikte inşallah hem Cumhurbaşkanlığı'nda hem Meclis'te zaferle çıkacağız. Bizim hizmet ve eser siyasetimiz seçimden seçime değil, yılın her günü çalışmayı gerektirir. Bu anlayışla günün 24 saati ve haftanın her günü milletimizin içinde olacak, tek tek her bir insanımızın desteğini alacağız. Ülkemizin bugüne kadar ki kazanımlarını koruma yanında kendimizin ve evlatlarımızın geleceği için bu mücadeleyi başarıya ulaştırmak boynumuzun borcudur. Aksi takdirde tarih önünde vebal altında kalırız."

AK Parti'nin İçişleri Bakanlığına verilen alelade bir dilekçeyle kurulmuş, sadece isim, amblem ve binadan ibaret bir parti olmadığını vurgulayan Erdoğan, şöyle devam etti:

"AK Parti milletimiz tarafından kurulan, sahibi de milletimizin bizatihi kendisi olan bir partidir. Burası siyasi, sosyal veya ekonomik kariyer kurumu değil, hizmet ocağıdır. Yaptığımız ve yapacağımız her şeyin merkezinde de çevresinde de milletimiz vardır. Bu bakış açısıyla işine dört eller sarılmayan hiç kimsenin AK Parti'de sorumluluk üstlenme hakkı da başarılı olma şansı da yoktur. İl başkanlarımız tüm bu süreci kendi şehirlerinde derleyip, toparlamakla, yürütmekle, hepsinden önemlisi diğer herkese örnek olmakla mükelleftir. Bir kez daha altını çizerek tekrarlıyoruz, önce kendi kadrolarımızı, ardından üyelerimizin tamamını, onlarla birlikte de tüm toplumu kucaklayacak bir parti faaliyeti ortaya koyacağız. İfa edeceğiniz bu kutlu ve tarihi vazifede her birinize muvaffakiyetler diliyorum."

Bakan Çavuşoğlu: AB ile yeni sayfa açmak istiyoruz

Brüksel'de temaslarda bulunan Dışişleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu, "AB ile yeni bir sayfa açmak istiyoruz. 18 Mart 2016 Mutabakatını tüm unsurlarıyla güncellemek gerekiyor" açıklamasında bulundu.

Dışişleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu, Avrupa Birliği (AB) Komisyonu Başkanı Ursula von der Leyen ve bazı komisyon üyeleriyle bir araya geldi.

Brüksel'de temaslarda bulunan Çavuşoğlu, AB Dış İlişkiler ve Güvenlik Politikası Yüksek Temsilcisi Josep Borrell ile görüşmesinden sonra AB Komisyonuna geçti.

Çavuşoğlu, burada AB Komisyonu Başkanı von der Leyen'in yanı sıra Komisyonun Başkan Yardımcısı Margaritis Schinas, İçişlerinden Sorumlu Üyesi Ylva Johansson, Komşuluk Politikası ve Genişlemeden Sorumlu Üyesi Oliver Varhelyi ile görüştü.

Söz konusu toplantılar basına kapalı yapıldı.

"Yeni sayfa açmak istiyoruz"

Çavuşoğlu, Borrell ile yaptığı görüşme hakkında sosyal medyada yaptığı paylaşımda, "AB ile yeni bir sayfa açmak istiyoruz. 18 Mart 2016 Mutabakatını tüm unsurlarıyla güncellemek gerekiyor. Pozitif gündem için birlikte çalışmalıyız. AB Konsey ve Komisyon Başkanlarının ziyaretinin hazırlıklarını ele aldık." ifadesini kullandı.

"Olumlu adım zamanı"

AB Komisyonu Başkan Yardımcısı Margaritis Schinas da Çavuşoğlu ile görüşmesi hakkında sosyal medyada paylaşımda bulundu. Schinas, gelecekteki fırsatlar ve zorluklar hakkında yapıcı bir görüşme gerçekleştirdiklerini belirterek, "Göç, güvenlik, halklar arasında temaslar, Erasmus iş birliği yenilenmiş Türkiye-AB gündeminin merkezinde. Olumlu adımlar atma zamanı geldi." değerlendirmesini yaptı.

Bakan Gül: Türkiye Cumhuriyeti bir hukuk devletidir, burada kanunlar, kurallar, usuller işler

Bakan Gül, "Klavye başına geçip her gün sosyal medyada bana tutuklama, tahliye siparişi verenlere sesleniyorum, Türkiye Cumhuriyeti bir hukuk devletidir, burada kanunlar, kurallar, usuller işler, işlemeye de devam eder. Bu işleyişi beğenmeyen gider itiraz hakkını kullanır ama yargıya kimse parmak sallayamaz. Adalet Bakanından da bu işleyişe müdahale etmesini kimse bekleyemez." dedi.

Adalet Bakanı Abdulhamit Gül, Ankara Hakimevi'nde düzenlenen "5. Yılında İstinaf Mahkemeleri Değerlendirme Toplantısı"nda, yargının millet için var olduğunu söyledi.

İnsan Hakları Eylem Planı çalışmalarının tamamlanmak üzere olduğunu aktaran Gül, Yargı Reformu Strateji Belgesi'nde olduğu gibi eylem planının eksininde de insanın ve insan onurunun yer aldığını belirtti.

Güven veren adaleti tesis etmenin herkesin boynunun borcu olduğuna işaret eden Gül, reformların başarıyla uygulamaya konulacağını dile getirdi.

Gül, adalet hizmetlerini en iyi şekilde sunabilmek için çalışırken mutlak bir doğruluk ve yanılmazlık düşüncesine hiçbir zaman kapılmadıklarını vurguladı.

Eleştirinin, kamusal hizmetlerin geliştirilmesinde vazgeçilmez bir kaynak olduğunu ifade eden Gül, yargının da bu tür eleştirilerden istifade edeceğini aktardı.

Fikir ve eleştirinin yapıcı katkıya dönüşmesinin, samimiyet ve tutarlılığa, doğru bilgiye dayanmasına bağlı olduğunun altını çizen Gül, şöyle devam etti:

"İki yıla kadar hapis cezası gerektiren bir suçta tutuklamanın yasak olduğunu hepimiz biliyoruz. Hakaret suçu da bu yasak kapsamındadır. Konunun teknik ayrıntılarına yabancı olan vatandaşlarımızın tepkisini anlayışla karşılarız. Hatta bu tür tepkiler, mevcut kuralların gözden geçirilmesi yönünde bir toplumsal talep olarak da okunabilir. Ancak, bu tür değerlendirmelere, bazen teknik uzmanlığını varsaydığımız kişilerin de iştiraki düşündürücüdür. Yargıyı, kanunları uyguladığı için suçlamak, eleştirmek insafıca değildir. Yargı kimsenin sıfatına bakmaz, kanun önünde herkes eşittir. Yüce Meclis kişiye, olaya özgü kanun çıkarmıyor. İster yürütmeye ister yargıda bir görev üstlenmiş olalım, hepimiz yasa tenfiz memurlarıyız. Gazi Meclisimize millet iradesinin tecelligahı olarak değer atfediyorsak, bu iradenin tezahürü olan kanunlara da uymaya mecburuz. Kanunları beğenmiyorsak, kanunu uygulayan hakimi değil, kanunu eleştirmemiz gerekir."

"Ülkemize, hepimize yazık olur"

Meclisin ve siyaset kurumunun yanlış bulduğu kanunu tartışabileceğini, gerektiğinde değiştirebileceğini, kendilerinin de bu konularda her türlü destek ve görüşü paylaşabileceklerini söyleyen Gül, bunların tartışılacağı, olgunlaştırılacağı yerin sosyal medya değil, Meclis çatısı olduğuna işaret etti.

Adalet Bakanı Gül, sözlerini şöyle sürdürdü:

"Özellikle hakaret ve sövme suçlarında bu konuda bir hassasiyet olması çok doğaldır. Hiçbirimiz kıymet verdiklerimizden, canımızdan çok sevdiklerimizden hiç kimsenin hakarete uğramasına razı olamayız, bunun korunmasını hepimiz isteriz. Burada önümüzde iki yol vardır, ya mevcut uygulama devam eder, tutuklamanın istisnailik özelliği korunur. Bu, AK Parti ve hükümetlerimizin reform ve yaklaşım olarak ortaya koyduğu kanun düzenlemesiyle olmuştur. Eskiden toplumda infial varsa tutuklama yapıldı, hükümetimiz tutuklamanın istisnailiği ilkesi gereğince bu düşünceyle siyaset kurumu, parlamento bu anlamda belli suçlar için tutuklama yasağı getirmiştir. Daha sonra kapsamı genişletmiştir, iki yılın altındaki suçlara tutuklama imkanı olmaz. Hakim serbest bıraktı, neden, 'İki yılın altında bir suç, kanunda böyle çıkmış parlamentodan, ben kanuna uyarım' diye bu görevi yaptı, bu kararı verdi diye yargıyı eleştirmek asla doğru tavır olmaz. Ülkemize, hepimize yazık olur. Ya bu istisnailik korunur, bu şekilde devam eder ya da Ceza Muhakemesi Kanununda değişiklik yapılır, tutuklama yasağı kalkar veya indirilir."

Kanun değiştiği halde uygulama yapılmadığında ve yanlış uygulandığında o zaman yargının tenkit edilebileceğini belirten Gül, bazen hakimin yerine sosyal medya mahkemesi kurulduğuna, infaz bile yapıldığına, bunun da giderek postmodern toplumsal mühendislik halini aldığına dikkati çekti.

Gül, Adalet Bakanı ve hukukçu olarak bu tür yaklaşımları kabul etmesinin mümkün olmadığını altını çizdi.

"Kaynar kazanı döküyor serbest kalıyor, süt kazanına giriyor tutuklanıyor"

"Yargının eksik, yanlış, hatalı kararı yok mu? Elbette vardır. Benim de eleştirdiğim, 'Bu nasıl karar' dediğim onlarca, yüzlerce karar sayabilirim" diyen Gül, haklı ve doğru bulmadığı kararların da olduğuna değindi.

Bazı dosyalarda tutuklamanın mümkün ve gerekli olduğunda bu tedbire başvurulmadığının görüldüğünü, bazı dosyalarda ise tutuksuz yargılama yeterlikten kamu vicdanını yaralayıcı kararlara rastlandığını anımsatan Gül, "Kaynar kazanı döküyor serbest kalıyor, süt kazanına giriyor tutuklanıyor. Uygulamada bu anlamda kabul edemeyeceğimiz, ölçülülük, orantılılık anlamında hatalı bulduğumuz kararlar elbette var. Bu tür kararlara karşı kanun itiraz yolu getirmiş." ifadesini kullandı.

"Yargıya kimse parmak sallayamaz"

Yürütmeye ve özellikle yürütme içerisinde sorumluluk makamındakilere düşenin, süreci saygıyla karşılamak olduğunu belirten Gül, herkesin süreci saygıyla karşılaması gerektiği görüşünü savundu.

Aksi durumun yargı bağımsızlığına ve tarafsızlığına gölge düşürebileceğini anlatan Gül, "Klavye başına geçip her gün sosyal medyada bana tutuklama, tahliye siparişi verenlere sesleniyorum, Türkiye Cumhuriyeti bir hukuk devletidir, burada kanunlar, kurallar, usuller işler, işlemeye de devam eder. Bu işleyişi beğenmeyen gider itiraz hakkını kullanır ama yargıya kimse parmak sallayamaz. Adalet Bakanından da bu işleyişe müdahale etmesini kimse bekleyemez. Adalet Bakanının hakim, savcı cübbesi yoktur, görevim süresince o cübbeyi giymedim ve hiç kimse kusura bakmasın o cübbeyi de görevim boyunca asla giymeyeceğim." diye konuştu.

Abdulhamit Gül, adaletin matematik hesabı, istatistik olmadığına işaret ederek, yargının önüne gelen her dosyanın, insan hayatını ve umudunu içerdiğini dile getirdi.

Hakim ve savcının işlemlerinde vicdanla, hakkaniyet duygusuyla davrandığında, vatandaşın da adalete güveninin artacağını ifade eden Gül, hakim ve savcının kimin ne dediğine, ne diyeceğine bakmadığını, anayasaya ve kanunlara baktığını söyledi.

Reform iradesinin devam edeceğini vurgulayan Gül, şunları kaydetti:

"İnsan Hakları Eylem Planı hazırlıklarında hemen hemen sona gelindi. Bu konuda insanı merkeze alan çalışmalarımızı, hazırlıklarımızı milletimizle birlikte yapmış olduk. Cumhurbaşkanımızın liderliğinde reformları her alanda yapmayı sürdüreceğiz. Çünkü insan ve onuru her şeyin başındadır. Kim olursa olsun, nerede yaşarsa yaşasın, nerede doğmuş olursa olsun, insandır, onuru vardır. İnsan ve onuru her şeyin üstündedir. Önümüzdeki dönemin de adalet anlamında vatandaşa dokunan adımların hep beraber uygulandığı dönem olmasını diliyorum."

Cumhurbaşkanı kararıyla belediyelerin gelirlerine ek kesinti

Resmi Gazete'de yayımlanan Cumhurbaşkanı kararına göre belediyelerin geçen ay çıkan vergi yapılandırması kapsamında elde ettikleri gelirlere de ek kesinti uygulanacak.

Resmi Gazete'de yayımlanan Cumhurbaşkanı kararıyla belediyelerin vergi gelirlerine ek kesinti yapıldı.

Belediyeler, il özel idareleri ve bağlı kuruluşların borçlarına karşılık genel bütçe gelirleri üzerinde ayrılacak paylardan yapılacak kesintilere ilişkin kararda değişiklik yapıldı. Geçen ay çıkan vergi yapılandırması kapsamında elde ettikleri gelirlere de kesinti uygulanacak. Mart ayında kesinti üç ay süre ile sıfıra çekilmişti.

KESİNTİ ORANLARI YENİDEN DÜZENLENDİ

Resmi Gazete'nin bugünkü sayısında yayımlanan Cumhurbaşkanı kararıyla, il özel idareleri, belediyeler ile bağlı kuruluşların yeniden yapılandırılan ve genel bütçe vergi gelirleri tahsilat toplamı üzerinden ayrılan paylardan kesinti yoluyla tahsil edilecek borçları da karara dahil borçların sınıflandırılmasına dahil edildi. Geçen ay çıkan vergi yapılandırması kapsamında elde ettikleri gelirlere de kesinti uygulanacak. Kararla ayrıca, belediye ve il özel idareleri ile bunlara bağlı kuruluşların vergi gelirleri üzerinden ayrılacak paylarından borçlarına karşılık yapılacak kesinti oranları da yeniden düzenlendi.

Buna göre, borç sınıflandırmasını belirleyen 4. maddenin (c), (d), (e) ve (f) bentleri kapsamındaki borçların toplamından söz konusu kuruluşlara vergi gelirleri üzerinden ayrılan paylardan, aylık taksit miktarına mahsup edilmek üzere; yüzde 40 oranında kesinti yapılan kuruluşlar için ilave yüzde 10 oranında, yüzde 25 kesinti yapılan kuruluşlar için de ilave yüzde 25 oranında kesinti yapılacaktır.

KESİNTİ TAKSİTLERİN EKSİK KALAN KISMINA MAHSUP EDİLECEK

İlave kesintilerin borçların aylık taksitlerini karşılamaması durumunda, kuruluşların devlete, İller Bankası'na, Sosyal Güvenlik Kurumu'na olan borçları ve Hazine alacağı niteliğindeki borçlarına karşılık vergi gelirleri üzerinden ayrılacak paylardan yüzde 85 olarak öngörülen kesinti, söz konusu taksitlerin eksik kalan kısmına mahsup edilecek. Bu hüküm, 4. maddenin diğer bentleri kapsamında sınıflandırılan borcu bulunan ancak devlete, İller Bankasına, Sosyal Güvenlik Kurumuna ve Hazine alacağı niteliğindeki borcu bulunmayan kuruluşlar için de uygulanacaktır.

Büyükşehir belediyeleri, il özel idareleri, belediye ve bağlı kuruluşların borçlarına karşılık vergi gelirleri üzerinden Nisan, Mayıs ve Haziran aylarında kesinti yapılmamıştı. Resmi Gazete'nin 29 Mart tarihli sayısında yer alan Cumhurbaşkanı kararı uyarınca bu kapsamda yapılması öngörülen kesinti, söz konusu üç ay için yüzde sıfır olarak belirlenmişti.

İrfan Donat

Gübre fiyatları son 1 yılda yüzde 90'a yakın zamlandı

Tarım sektörü açısından yüksek girdi maliyetlerine yönelik sorunlar 2021 yılında da **çiftçinin en büyük sıkıntısı ve çıkmazı** olarak karşımızda duruyor.

2020 yılı genelinde yem fiyatlarından pestisitlere, tohumdan enerji kalemlerine kadar pek çok girdide oldukça yüksek fiyat artışları yaşandı.

Söz konusu maliyetlerdeki artış, **çiftçi dolayısıyla tarımsal üretim üzerinde de ciddi bir baskı yarattı.**

Bunları hem yazılı olarak hem de televizyon programlarımızda sık sık gündemde tutmaya çalıştık.

Ama kimyasal gübre tarafındaki fiyat artışlarına ayrı bir başlık açmakta fayda var.

Zira tarımsal üretimde önemli bir girdi kalemi olarak öne çıkan gübre fiyatları son 1 yılda yüzde 90'a yaklaşan artışlara sahne oldu.

GÜBRE FİYATLARINDAKİ ARTIŞ %87'YE ULAŞTI

Çiftçiler tek bir çeşit gübre kullanmıyor.

Farklı zamanlar ve ürünler için farklı gübreler kullanıyor.

Çiftçinin en çok kullandığı 5 gübre çeşidinde son 1 yıldaki fiyat artışları **yüzde 53 ila yüzde 87** arasında gerçekleşti.

Hangi gübrelerden bahsediyoruz, hemen sıralayalım...

20 Ocak 2020 tarihinde 1,650 TL/ton seviyesindeki **ÜRE gübresi**, 21 Ocak 2021 itibariyle **yüzde 82 artarak** bugün 3 bin lira düzeyinde seyrediyor.

Geçen yıl 950 TL civarında olan **amonyum sülfat** fiyatları ise **yüzde 74'lük bir artışla** şimdilerde 1,650 TL seviyesine çıktı.

DAP gübresinde ise son 1 yılda **yüzde 87'lik bir fiyat artışı** yaşandı ve 1,850 TL düzeyindeki ton başına fiyatlar 3,450 TL'ye kadar yükseldi.

15-15-15 taban gübresinde de önemli fiyat artışları oldu. Geçen yıl 1,700 TL seviyesindeki fiyatlar **son 1 yılda yüzde 53 artarak** 2,600 TL'ye kadar dayandı.

20-20 taban gübresinde de tablo çok farklı değil. Geçen yılın başlarında 1,580 TL düzeyindeki 20-20 taban gübresinin fiyatı **son 1 yılda yüzde 55 artarak** 2,450 TL'ye kadar çıktı.

Bu rakamları **Adana Çiftçiler Birliği Başkanı Mutlu Doğru**'dan aldım.

Şimdi diyebilirsiniz ki "İthal hammadde girdilerinin yoğun olduğu bir sektörde hem küresel emtia piyasasındaki yukarı yönlü hareket hem de Türkiye özelinde yaşanan kur şoku fiyatları ister istemez yukarıya taşıdı."

Doğru...

Bu cümle, fiyatlardaki artışın sebebini sorgulayanlara verilebilecek en kısa ve net cevap.

Ama Türkiye'nin özellikle **yem ve gübre** başta olmak tarımsal girdi fiyatlarında kur etkisiyle yaşanan yükselişe karşın, kurdaki geri çekilmeye paralel oranda gerçekleşmeyen bir "**fiyat yapışkanlığı**" huyu var.

Kur yükselirken aynı hızda artan girdi fiyatları, kur gerilerken bırakın aynı oranda düşmeyi, yakın bir oranda dahi gerilemiyor.

Kısacası fiyatlar genel itibariyle zamlandığıyla kalıyor.

Adana Çiftçiler Birliği Başkanı Mutlu Doğru, çiftçinin **kışlık ürünlere azotlu üst gübresi** ve **yazlık ekimler için taban gübresi** alımlarını yaptığı bu günlerde, tarımsal üretim açısından en önemli girdilerinden birisi olan **gübre fiyatlarındaki aşırı artışlara** dikkat çekiyor.

Mutlu Doğru diyor ki, "Hammaddesi petrol olan ve ithal olduğu için fiyatları **dolar kuru**na endeksli olarak devamlı değişen gübrede en çok kullanılan çeşitleri, geçen yılın bugünkü fiyatlarıyla karşılaştırdığımızda yüzde 80'in üzerinde artış olduğunu gözlemliyoruz. Halbuki petrol varil fiyatının 65 dolardan bugün 53 dolara gerilediğine şahit olurken, 5,95 seviyelerindeki dolar kurunun bugün itibarıyla yüzde 24'lük bir artış ile 7.40 düzeyinde olduğunu görüyoruz. O halde gübre fiyatları neden bu kadar fazla zamlandı ve yüksek seyrini koruyor? Türkiye İstatistik Kurumu'nun **Tarımsal Girdi Fiyat Endeksinin** Kasım ayı hesaplamasına göre tarımsal girdilerin yıllık ortalama yüzde 15.35 arttığı açıklanırken, gübredeki bu artışı nasıl açıklarız?" Bu sorulara ek olarak bir sorusu daha var Mutlu Doğru'nun: "Çiftçimizin en önemli kuruluşlarından olan ve **toplam gübre ticaretinin yüzde 30'unu gerçekleştiren Tarım Kredi Kooperatifleri** neden piyasalara müdahale etmiyor?"

Mutlu Doğru, gıda enflasyonu ile mücadele konusunda bakış açısı ve yöntemin de değiştirilmesi gerektiğine inanıyor.

Doğru, "Gıda enflasyonu ile mücadele ederken ürünlerin ihracatına kısıtlama veya tarımsal ürün ithalatının önünü açarak çare aramak yerine, Türkiye'de tarımsal üretimde maliyeti düşürmek; zirai ilaç, tohum, fide, yem, tarımsal alet ve ekipmanlar ile gübre gibi önemli girdilerin fiyatları piyasada daha yakından izlenerek fiyat artışlarında spekülasyonlara müsaade edilmeden, gerekli müdahaleler yapılmalıdır" diyor.

Aslında reçete belli...

Gıda enflasyonu ile mücadele konusundaki çözüm önerileri, yıllardır neredeyse tüm sektör paydaşları tarafından ortak akıl çerçevesinde dile getiriliyor.

Söz konusu reçeteyi Mutlu Doğru bir kez daha hatırlatıyor: "Gıda enflasyonu ile en iyi mücadele; çiftçimize ucuz girdi sağlayarak, üretim planlamasıyla daha fazla üretmesi, verimliliğin artırılması, pazarlama zincirindeki aksayan yönlerin yeniden düzenlenmesi ve fazla ürettiğimiz ürünler için yeni yurt dışı pazarlar bulunmasıyla yapılabilir."

ÇİFTÇİ MANTIKLI BİR AÇIKLAMA BEKLİYOR

Mutlu Doğru'nun söylediklerine ve yaklaşımına itiraz edecekler olabilir.

Ama sonuç itibarıyla söz konusu ürünlerin nihai kullanıcısı çiftçiler ve haklı olarak maliyetlerdeki bu artışın neden ve sonuçlarını sorguluyorlar.

Eğer sistemin işleyişinde bilinmeyen bir konu, fiyatların artışında gözden kaçırılan bir nokta varsa bunun da kamu kurumları ve gübre sektörü paydaşları tarafından çiftçiye ikna edecek biçimde açıklanması gerekir.

Mutlu Doğru da aslında bunu istiyor ve şunları söylüyor: "Un ve muz gibi ürünlerin ticaretini incelemeye alan Rekabet Kurulu'nun gübre piyasalarını ve fiyatlarını, Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından müdahil olunarak, incelemesi gerekmekte ve bu artışların varsa mantıklı bir açıklaması tüm üreticilerimize yapılmalıdır. Gübredeki bu anormal fiyat artışlarının tarımsal verimliliği, ülkenin tarımsal rekoltesini ve sonuçta da tüketici fiyatlarını olumsuz etkileyeceği gerçeği unutulmamalıdır."

Mesele, basit bir fiyat artışı konusu değil.

Tarımsal girdilerdeki fahiş yükselişler çiftçi üzerinde önemli derecede baskı, tarımsal üretimin geleceğine yönelik de ciddi kırılganlıklar yaratıyor.

Dolayısıyla bu kronik problemlere artık eğilmek ve soruna kalıcı çözümler üretmek gerekiyor.

Aksi takdirde bugün **sadece üreticinin meselesiymiş** gibi gözükken bu mevzular **yakın gelecekte tüketicinin sorunu** olarak daha büyük bir çapta karşımıza çıkacak.

Bu konular önümüzdeki günlerde daha çok tartışılacak gibi gözüküyor.

İzleyip, göreceğiz.

Gelişmeleri takip edip, sizlere aktarmayı sürdüreceğiz.

MB: "Sıkı para politikası uzun süre uygulanacak"

Alaattin AKTAŞ

22 Ocak 2021 Cuma

✓ **Politika faizini beklendiği gibi değiştirmeyip yüzde 17'de tutan Merkez Bankası'nın açıklamasındaki bir ifade dikkat çekici: "Sıkı para politikası duruşu, kararlılıkla uzun süre uygulanacak."**

✓ **Bu ifadeyle sanki hem yurtdışı yatırımcılara, hem de yurtiçinde faiz indirimi isteyebilecek kesimlere mesaj veriliyor gibi.**

Merkez Bankası'nın dünkü Para Politikası Kurulu toplantısından sonra yapılan açıklamada öne çıkan ifadeyi başlık için kısalttık. Söz konusu ifade aynen şöyle:

"Kurul, 2021 yıl sonu tahmin hedefini (yüzde 9.40'lık enflasyon tahmini) dikkate alarak, enflasyonda kalıcı düşüşe ve fiyat istikrarına işaret eden güçlü göstergeler oluşana kadar sıkı para politikası duruşunun kararlılıkla uzun bir müddet sürdürülmesine karar vermiştir."

Para Politikası Kurulu tahmin edildiği gibi politika faizini değiştirmeyerek yüzde 17'de tuttu. Toplantıya ilişkin açıklamada en dikkat çeken yön kuşkusuz sıkı para politikasının uzun süre uygulanmasına karar verildiğine dönük ifadeydi.

Bu bir mesaj mı?

Merkez Bankası'ndan dünkü toplantıda bir faiz indirimi kararı almasını bekleyen yoktu.

Peki Merkez Bankası neden "Sıkı para politikası duruşunun kararlılıkla uzun müddet sürdürülmesine karar verilmiştir" şeklinde bir açıklama yaptı?

Bu ifade sanki bir yerlere mesaj gibi:

“Bizden uzunca bir süre faiz indirimi beklemeyin!”

Ama önemli olan şu:

“Bu ‘bir yerler’ nereler?”

İş çevreleri mi, yoksa siyasiler mi?

İkisi de olabilir

İş çevreleri derken kastettiğimiz özellikle yurtdışı.

Türkiye’ye para getireceği umulan kesimlere “Çekinmeyin, üç gün sonra faizi indirip TL’nin değer kaybına yol açacak bir adım atmayacağız, gönül rahatlığıyla portföy yatırımı yapabilirsiniz” mesajı verilmek isteniyor olabilir.

Çünkü yabancı para kazanmaktan başka ne için gelecek Türkiye’ye! Herhalde bize destek olmak için değil. Ama son dönemde iktisaden atılan adımlar, siyasi söylemlerle anında gölgelenebiliyor. İşte Merkez Bankası bu ifadeyle yabancılara bir anlamda güvence vermek ihtiyacı duymuş gibi...

Ama yabancı şunu görüyor; Merkez Bankası ne kadar bağımsız davranabiliyor ki.

Dolayısıyla Merkez Bankası’nın açıklamasındaki adeta güvence vermek gibi değerlendirilebilecek olan bu ifade önemlidir ama yeterli olacak mıdır, tartışılır.

İkisi de olabilir, dedik. Yani hem yabancılara bir mesaj verilmek istenmiştir; hem de içeriye, siyasetçilere:

“Bizden kısa bir süre sonra faizi indirmemiz gibi bir istekte bulunmayın; yoksa kasımdan bu yana iyi kötü bir aşama kaydettik, onu bir anda yitiririz. Hem ikide bir yüksek faizden söz etmekle gelecek yabancılardan da gözünü korkutmuş oluruz. Biz faizi uzun süre yüksek tutacağımızı ifade ederek yabancıyı çekmeye çalışırken siz de bize destek olun.”

Mealene bu söylenmek istenmiş olabilir.

YABANCI GELSE Mİ GELMESEM Mİ, DİYE FAL AÇIYOR!

Faizi artırdık, yabancıyı davet ediyoruz ki gelsinler Türk menkul kıymetlerini alsınlar; yani döviz getirsinler.

Ama onlar da pek nazlı davranıyor!

Tamam, 6 Kasım'daki köklü değişikliklerden sonra eskiyle kıyaslanmayacak gelişmeler var; en azından çıkış durdu ve giriş başladı ama bu giriş öyle süreklilik göstermiyor.

Örneğin ocak ayının ilk haftasında 779 milyon dolar olan yabancıların hisse senedi ve DİBS olarak gerçekleştirdikleri giriş, geçen hafta 14 milyon dolarda kaldı.

Yabancı yatırımcılar geçen hafta 31.4 milyon dolarlık hisse senedi aldı; DİBS'te ise 17.7 milyon dolarlık çıkış var. Üstelik DİBS'teki bu çıkış, 93.8 milyon dolarlık repo girişine rağmen. Yani yabancılar geçen hafta DİBS'te 111.5 milyon dolarlık satış yapmışlar, 93.8 milyonluk repo girişiyle net tutar 17.7 milyonda kalmış.

Dikkatli olmak gerek; döviz civa gibi olan ve her an gitme özelliği taşıyan swapla geliyor, döviz repoyla geliyor... Ama yine de dövizin gelmesinden memnunuz, çünkü ihtiyacımız var.

5 milyar dolar geldi

Dönüm noktası sayılan 6 Kasım'dan 15 Ocak'a kadar olan dönemde ne miktarda portföy yatırımı geldiğini de aktaralım.

İki ayı biraz aşkın bu dönemde yabancı yatırımcılar net 1 milyar 888.5 milyon dolarlık hisse senedi ve 3 milyar 83.9 milyon dolarlık DİBS aldı. Toplam tutar böylece 4 milyar 972.4 milyon doları buldu.

DİBS alım tutarı olan 3.1 milyar doların 1.7 milyarının repo yoluyla geldiğini de belirtelim.

“KREDİ BÜYÜMESİ YAVAŞLAMAYA BAŞLADI”

PPK açıklamasında salgına bağlı kısıtlamaların ekonomi üstündeki aşağı yönlü etkilerinin, geçen yılın ikinci çeyreğine kıyasla daha sınırlı seyrettiği, ancak hizmetler ve bağlantılı sektörlerdeki yavaşlama ve bu sektörlerin kısa vadeli görünümüne ilişkin belirsizliklerin sürdüğü belirtildi. Açıklamada, “Salgın döneminde sağlanan yüksek kredi büyümesinin birikimli etkileriyle güç kazanan iç talebin cari işlemler dengesi üstündeki olumsuz etkisi devam etmektedir. Diğer taraftan finansal koşullardaki sıkılaştırmayla birlikte son dönemde kredi büyümesi yavaşlamaya başlamıştır” denildi.

Kredi büyümesindeki yavaşlama zaten bir süredir dikkat çekiyordu ve bu yavaşlamanın etkisiyle yılın ilk çeyreğinde büyümenin düşük gelebileceği yorumları yapılmaktaydı.

17 yaş altı, binlerce Mesut Özil'imiz var; ama...

Ferit Barış PARLAKAYRINTIferit.parlak@dunya.com

22 Ocak 2021 Cuma

Eğitim sistemimizde...

“Sorun çözmeye”/“çabanın/disiplinin önemine” değil, “soru çözmeye” ağırlık verildiğini biliyoruz...

★ ★ ★

Kültürel//sosyal yapımızın da...

“Çabası” ve “disiplini” sayesinde “başarı”/“itibar”/“ayrıcalık”/“para” kazanan/kazandıran gençlerimizin çoğunluğunu, zamanla erittiğine şahit oluyoruz...

★ ★ ★

Örneğin...

17 yaş altı “ümitlerimiz”...

★ ★ ★

Çoğunluğu, yıllardır rakip tanımıyor...

★ ★ ★

Futbolda...

Atletizmde...

Tekvandoda...

Yüzmede...

Hatta jimnastikte... Hatta kayakta... Hatta matematik/bilim/Ar-Ge olimpiyatlarında...

★ ★ ★

Sonra...

★ ★ ★

Ne yapıyorsak o ümitlerimiz!?

Ve/veya...

Ne yapıyorlarsa kendilerine!?

★ ★ ★

Cidden...

5 yıl önce şampiyon olan “ümitlerimizin” çoğu nerede!?

VELHASIL...

“Disiplin” denince, “suç”/“ceza” geliyor aklımıza...

Disiplin; “başarının anahtarıdır”, “istikrardır” oysa... Yaşam boyu istikrar için, bize yardımcı olacak birçok “donanım” gibi, “disiplin kültürü”nü de, ilk eğitimde/ öğretimde “yanlış” kazıyoruz hafızalarımıza...

Bu yanlış öğretiler nedeniyle tohumda da, motorda da, rüzgâr gülünde de, futbolda da bağımlı olmuşuz hep yabancıya ve/veya yabancı memleketlerde büyüyen çocuklarımıza...

Abdulkadir Selvi

Enis Berberoğlu işi ne olacak?

22 Ocak 2021

Anayasa Mahkemesi, oybirliği ile Enis Berberoğlu hakkında ikinci kez ihlal kararı verdi. Anayasa Mahkemesi 17 Eylül 2020 tarihinde de ihlal kararı vermiş ancak İstanbul 14. Ağır Ceza Mahkemesi, Anayasa Mahkemesi'nin kararını uygulamamıştı.

GEREKÇELİ KARARA DİKKAT

O nedenle bu kez Anayasa Mahkemesi'nin ihlal kararının gerekçesinde Anayasa Mahkemesi'nin kararlarının kesin olduğu ve yerel mahkemeler tarafından uygulanmasının zorunlu olduğuna güçlü bir vurgu yapılması bekleniyor.

Enis Berberoğlu'nun avukatı **Yiğit Acar**'la konuştum. Anayasa Mahkemesi'nin ihlal kararından sonra İstanbul 14. Ağır Ceza Mahkemesi'nden öncelikli olarak dosyanın durdurulma kararı vermesini beklediklerini söyledi.

İstanbul 14. Ağır Ceza Mahkemesi yine kararında ısrar edebilir. Az bir ihtimal ama o takdirde tekrar başa dönmüş olunacak.

BERBEROĞLU'NUN MİLLETVEKİLLİĞİ

Ya da bu kez İstanbul 14. Ağır Ceza Mahkemesi, Anayasa Mahkemesi'nin hak ihlali kararı doğrultusunda yeniden yargılama sürecini başlatacak. Bu aşamada yeniden yargılama ve milletvekilliğinin iadesi için “**dosyanın durdurulması**” kararı istenecek.

MADDE MADDE

Hukuku ayrıntılara girmeden anlatacak olursak:

4 Haziran 2020 tarihinde **Enis Berberoğlu** ile ilgili karar Meclis'te okunarak milletvekilliği düşürüldü.

Anayasa Mahkemesi'nin ihlal kararından sonra “**usulde paralellik ilkesi gereğince**” Meclis'te, **Enis Berberoğlu**'nun milletvekilliğinin iadesine ilişkin kararın okunması istenecek.

Enis Berberoğlu'nun yeniden yargılanması için, yeniden milletvekili dokunulmazlığının kaldırılması için karma komisyon kurulabilir.

Berberoğlu'nun dokunulmazlığı kaldırıldığı takdirde yeniden yargılama başlar. Ya da **Enis Berberoğlu**'nun dokunulmazlığının kaldırılması dönem sonuna bırakılır. Anayasa Mahkemesi'nin kararından sonra gözler İstanbul Cumhuriyet Başsavcısı **Şaban Yılmaz** ve Meclis Başkanı **Mustafa Şentop**'a çevrildi.

ERDOĞAN'A AYASOFYA TEBRİĞİ

CUMHURBAŞKANI Erdoğan Ayasofya'yı cami olarak ibadete açma kararıyla İslam dünyasının günlünü fethetti. **Erdoğan**'ın cumartesi günü ziyaret ettiği **Nedim Urhan** hocaefendi de Ayasofya kararından dolayı teşekkür ediyor.

Cumhurbaşkanı **Erdoğan**'a “**Her Müslüman'a nasip olmayacak şey size nasip oldu. Allah razı olsun. Bunun kıymetini bilin**” diyor. **Erdoğan** yıllar sonra Milli Görüş'ün etkili isimlerinden **Oğuzhan Asiltürk**'ü ziyaret etmişti. O ziyaretin altyapısını oluşturan konulardan biri de Ayasofya kararı. Ayasofya açılınca **Oğuzhan Asiltürk**, Cumhurbaşkanı **Erdoğan**'ı arayıp tebrik ediyor. Ardından da **Erdoğan**, **Asiltürk**'ü ziyarete gidiyor.

Erdoğan’ın **Nedim Urhan** hocaefendiyi ziyaretine dönecek olursak... **Erdoğan**, Türkiye’deki en değerli el yazması Kuran-ı Kerimler arasında bulunan **Şeyh Hamdullah**’ın 500 yıl önce yazdığı Mushaf-ı Şerif’in tıpkı basımı olan Kuran-ı Kerim’i hediye etmiş.

Nedim Urhan hocaefendinin misafirlerine Türk kahvesi ikram etme gibi bir geleneği varmış. **Erdoğan** bunu bildiği için olsa gerek, “**Ne içersiniz?**” diye sorulduğunda “**Kırk yıl hatırı olur. Kahve içelim**” demiş. Cumhurbaşkanı sade kahve içiyormuş. 1 saat süren sohbet sırasında **Erdoğan**, hocaefendinin sağlık sorunuyla yakından ilgilenmiş. Özel doktoruna talimatlar vermiş.

Mehmet Urhan hocaefendi kendisini temel İslami ilimlerde talebe yetiştirmeye adanmış. Milli Görüş üzerinde de ciddi bir ağırlığı olduğu söyleniyor. **Oğuzhan Asiltürk** ve **Temel Karamoğlaoğlu** zaman zaman kendisini ziyaret ediyorlarmış.

ÇELEBİ VE ŞENATALAR’DAN 10 ARALIK İTİRAZI

CHP İzmir Milletvekili **Mehmet Ali Çelebi** ve Karabük milletvekili **Hüseyin Avni Aksoy**’un yayınladıkları mektupta kurultayın ikinci Cumhuriyetçilerin oy alanı haline getirildiği eleştirisi yapıldıktan sonra, “**29 Ekim ruhu, 10 Aralık Hareketi’nin hedefi haline getirilmiştir**” deniliyordu.

Ayrıca 10 Aralık Hareketi’nin bir dönemler **CHP**’nin kapatılıp vakfa dönüştürülmesini savunduğu ifadesi yer alıyordu. Bunun üzerine 10 Aralık Hareketi’nin sözcülerinden **Süleyman Çelebi** ve **Burhan Şenatalar** aradılar.

Süleyman Çelebi, “**Birileri siyasi manevra yapmak istiyorsa bunun yolu 10 Aralık Hareketi’nden geçmez**” sözleriyle **Çelebi** ve **Aksoy**’a bir göndermede bulundu. “**Biz DSP’nin de SHP’nin de ÖDP’nin de içinde yer alacağı, CHP’nin de gerçek sosyal demokrat çizgide olacağı bir hatta solda bütünleşmeyi savunduk**” dedi.

Şenatalar ile **Çelebi**’nin 10 Aralık Hareketi’ne ilişkin açıklamalarını ise ortak bir metin halinde topladım.

10 Aralık Hareketi, 10 Aralık 2005’te kurulmuş ve 2011’de çalışmalarına son vermiştir.

Bu hareketin yazılı metinlerinde ve sözcülerinin hiçbir konuşmasında **CHP**’nin kapatılması ve bir vakfa dönüştürülmesi gibi bir ifade kullanılmamıştır. Bu iddia bir şehir efsanesidir.

10 Aralık Hareketi hiçbir zaman ikinci Cumhuriyetçi çizgiye yakın olmamıştır.

CHP'nin 10 Aralıkçı çizgiye çekildiği iddiasının da hiçbir dayanağı ve kanıtı yoktur. CHP'nin çizgisini kendi karar organları, yöneticileri ve üyeleri belirler.

29 Ekim 1923 bizim tarihimizin hiç tartışmasız en önemli, en şanlı sayfasıdır. 10 Aralık 1948 ise İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi'nin kabul edildiği tarihtir. Dolayısıyla 29 Ekim ve 10 Aralık tarihleri birbirine rakip değildir. Rakip gösterme çabaları da gereksiz ve geçersizdir.

10 Aralık Hareketi'yle ilgili geniş bir arşiv taraması yaptım. **Barış Doster** başta olmak üzere Kuva-yı Milliye kalemlerin 10 Aralık Hareketi'ni, "**CHP kapatılsın, vakıf olsun**" dedikleri ya da **Atatürk**'ün de eleştirilebilir olduğu yönündeki sarf ettikleri sözler nedeniyle ağır bir şekilde eleştirdiklerini gördüm. Bu tartışmaya girmeye hiç niyetim yok. O yüzden **Çelebi** ve **Şenatalar**'ın açıklamasını paylaşmakla yetiniyorum.

ÇELEBİ: 'GENEL BAŞKANA SAYGIM SONSUZ'

Mehmet Ali Çelebi ve **Hüseyin Avni Aksoy**'un mektubunun sorulması üzerine **Kılıçdaroğlu**, "**Cumhuriyet Halk Partisi'nde genel başkana mektup yazılmaz**" diye yanıt vermişti. Parti sözcüsü **Faik Öztrak** ise "**Genel merkezimizin milletvekilleriyle mektuplaşarak haberleşme gibi bir geleneği yok**" diye açıklama yapmıştı.

Kılıçdaroğlu ve **Öztrak**'ın açıklamaları üzerine konuştuğumuz **Mehmet Ali Çelebi** ise "**Biz mektup arkadaşı aramıyoruz**" diye yanıt vermişti. **Çelebi**, bu sözlerinin hedefinin **Kılıçdaroğlu** olmadığını, genel başkana saygılarının sonsuz olduğunu ifade etti. Sözlerinin parti sözcüsü **Öztrak**'a yanıt olarak düşünülebileceğini belirtti. Paylaşmak istedim.

Osmanlı laik olsaydı yine de dağılır mıydı?

Esfender KORKMAZ

22 Ocak 2021

Cumhurbaşkanı Erdoğan, birçok yerde ve son olarakta kadınlar toplantısında **"İslam'ı 14-15 asır öncesi hükümleriyle uygulayamazsınız, güncellenmesi gerekiyor."** dedi.

Türkiye'de dindarlıkla siyasi islamcılık karıştırılıyor. Kadir Has Üniversitesi Türkiye Eğilimleri-2020 isimli kantitatif araştırma raporuna göre; **2019 yılında siyasi açıdan kendinizi nasıl görüyorsunuz** sorusuna deneklerden yüzde 27,9'u dindar olarak cevap vermişti. Ama 2020'de soru değiştirilmiş ve bu defa aynı deneklerin yüzde 8,9'u kendini siyasi islam olarak gördüğünü söylemiş. Siyasi islamdan bazıları laiklik ve demokrasiye karşı olduklarını söylüyorlar.

Bu durum akla Osmanlı İmparatorluğu'nu getiriyor? Osmanlı İmparatorluğu'nda şeriat düzeni hakimdi? Acaba İslamda güncelleme yapabilseydi, **Osmanlı İmparatorluğu şerait devleti olmasaydı, yine de bu kadar hızlı dağılır mıydı?**

Osmanlılar, kuruluş döneminde devlet teşkilatını oluştururken, Türk-İslam devletlerini ve Anadolu Selçukluları'nı örnek almışlardı. Sonradan Osmanlı padişahı Yavuz Selim 1517'de Sunni mezhebinin dini liderliği olan Hilafeti uhdesine aldı. Egemenlik, Allah adına padişaha aitti. Osmanlı'da mahkemeler şer'i mahkemelerdir. Şer'i mahkemeler, Tanzimat Fermanı'na kadar, Müslümanlar arasındaki bütün davalara, gayrimüslimlerin sadece kamu hukuku alanındaki anlaşmazlıklarına, Osmanlı tebaası ile yabancı devletlerin tebaası arasındaki davalara bakmıştı. Gayrimüslimlerin davalarına cemaat mahkemelerinde, kendi dinlerinin hukuk kurallarına göre bakılmıştır. Ayrıca Osmanlı egemenliğini kabul etmiş olanlarda din, inanç ve ibadet özgürlüğü vardı. Ancak o zamanda şeriat yanlıları devleti rahat bırakmadı. Osmanlı İmparatorluğu'nun geri kalmasının bir nedeni eğitimidir, bir nedeni de şeriat düzenine göre yönetilmesidir.

Bu durumu biz objektif olarak değerlendiremeyebiliriz. Bu alanda çalışma yapanlardan, Daron Acemoğlu ve James A. Robinson, Ulusların Düşüşü'nde Ortadoğu'nun yoksul kalmasını da Osmanlı İmparatorluğu'nun şeriat düzenine bağlıyor; **"Neolitik çağda Dünyaya öncülük eden Ortadoğu'ydu. İlk şehirler bugünkü Irak'ta ortaya çıkmıştı. Demir ilk kez Türkiye'de eritildi. Ortadoğu, Ortaçağ'a kadar teknolojik bakımdan dinamik bir bölgeydi. Ortadoğu'yu fakirleştiren coğrafyası değildi. Nedeni Osmanlı İmparatorluğu'nun kurumsal mirasıdır."**

Aslında Daron Acemoğlu ve James A. Robinson, İslam'da geri kalmışlığı dine değil, kurumlara bağlıyor. Ancak şeriat düzeninde kurumlar da dinsel kurumlardır. Osmanlı İmparatorluğu'nda, batılılaşma hareketi, padişah ve sadrazamlar tarafından, Lale devrinde başlatılmıştır. İlk defa Lale Devri'nde matbaa kuruldu, tiyatro başladı. Fakat Şeriatçılar **Patrona Halil** isyanını çıkardılar.

Matbaa neden Osmanlı Devleti'ne 1727 yılında yani Avrupa'dan 272 yıl sonra izinsiz gelebilmiştir? Bu Osmanlı Devleti'nin teknolojiye karşı tavrını da göstermektedir. Daha önce gayrimüslimler, Museviler, Ermeniler ve Rumların kurduğu matbaaların izinleri de padişah tarafından verilmişti. Ancak İslam devlet dini idi ve Devlet yönetiminde ve bazı hukuk uygulamalarında şeriat kuralları geçerliydi. Bu kurallar aynı zamanda sermaye birikimini de olumsuz etkiledi.

III. Selim, Nizâm-ı Cedîd (Yeni Düzen) hareketini başlattı ve fakat yeniçeri isyanı, **Kabakçı Mustafa Paşa İsyanı** patlak verdi. III. Selim öldürüldü. Düşünebiliyor musunuz? Dünyada islamın başı olarak bir halife dine zarar vermekle suçlanıp ve öldürülüyor.

II. Mahmud, 1826'da ilmiyeyi yanına çekerek Yeniçeri Ocağı'nı yok etti. Bu büyük bir olaydı. Batılılaşma hareketi esas bu noktada başladı. Padişahın adı gavur padişaha çıkmıştı.

1839'da Sadrazam Mustafa Reşit paşa Tanzimat'ı ilan etti. **Gülhane Hattı Hümayunu**, bir rönasans'tı.

1856'da Islahat Fermanı ilan edildi. 1876'da Kânûn-ı Esâsî ilan edildi. 1868'de Şûrâ-yı Devlet kuruldu. Eğer Osmanlı şerait düzeninde olmasaydı, böyle bir tarihi çöküş yaşamazdı.

Avrupa' da feodal yapıdan kapitalist yapıya geçmekte, ulaştırma, pazarın genişlemesi, feodal soyluların kapitalist çiftçiye dönüşmesi yanında, rönesans ve reform, aydınlanma hareketi, batı toplumunu dini baskıdan kurtardı. Ruhani sınıfın sermaye üzerindeki kısmi egemenliğini kırdı.

Oysaki Osmanlı İmparatorluğu'nda tersine Tasavvuf veya Sufizm insanları maddi dünyadan uzaklaştırdı.

Prof. Dr. Sabri Ülgener, Osmanlı'da feodal düzenden kapitalizme geçilmemesinin bir nedeninin de tasavvuf olduğunu söylüyor ve bu durumu; "*Başlangıçta sosyal gereklerden doğan kıymet ve idealler din ve tasavvuf dünyasına aktarıldıkça kelime aynı kaldığı halde, asıllarındaki renk ve ışık bolluğunu kaybederek kuru ve renksiz bir dogmatizme, kapalı bir tevekkül felsefesine çevrilmiştir.*" şeklinde izah ediyor. (Sabri Ülgener, İktisadi İnhitat Tarihimizin Ahlak ve Zihniyet Meseleleri ,İsmail Akgün Matbaası , İstanbul - 1951)

Abdulhamit'te ümmeti tutkal olarak düşünmüş ve fakat hem İslam olmayanlar, hem de önce islam Araplar İngilizler'le işbirliği yaparak isyan etmiştir.

22 Ocak 2021, Cuma

BAŞYAZIMEHMET BARLAS

Hem yeteneksiz hem de partisiz cumhurbaşkanlarını sanki görmedik mi?

Siyasal serüvenlerimiz oldukça yoğun değil mi? Osmanlı dönemindeki ilk anayasamızdan bu yana 145 yıl, Osmanlı sonrasındaki ilk anayasamızdan bu yana da 100 yıl geçti. Mutlakiyet döneminin devlet başkanı modelini de, meşrutî devlet başkanını da, Cumhuriyet'in partili devlet başkanını da, partisizini de gördük.

Partisizler

Bugün bunlar hiç yaşanmamış gibi ortaya laf atanları herhalde sizler de hayretle izliyorsunuzdur. Sözde "**Partisiz**" olan cumhurbaşkanlarının ne kadar partili olduklarını sanki görmedik... Ya da gerçekten partisiz olan cumhurbaşkanları döneminde, bunların partili başbakanlarla kavgaları yüzünden ekonominin nasıl çöktüğünü, bankaların nasıl iflas ettiklerini sanki unuttuk. Ya da ülkenin geleceğine dönük hiçbir yatırıma bir çivi bile çakmayanlar yok mudur?

Hepimizin Cumhurbaşkanı

Bugün Cumhurbaşkanımız olan **Recep Tayyip Erdoğan** aynı zamanda AK Parti'nin de Genel Başkanı... Ama onun bütün Türkiye'nin de Cumhurbaşkanı olmadığını iddia etmek için biraz eksik akıllı olmak gerekir. Geceyi gündüze katıp, Türkiye'nin yükselmesi ve ülkenin hizmetlerle dolması için ne tür çabalar harcadığını hepimiz görüyoruz. Dilerim Türkiye'de bir daha o partisiz, hedefsiz ve yeteneksiz cumhurbaşkanlarından biri daha siyaset ufkumuza çökmez.

Fırsatlar kaçmayacak

Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın yarına dönük tahlilleri, dünkü mesajlarında yine vardı. Bunları birlikte hatırlayalım:

"- Son 18 yılda kurduğumuz güçlü altyapı ve inşa ettiğimiz siyasi mimari sayesinde ülkemizi inşallah yeni küresel düzende hak ettiği yere taşıyacağız. Geçmişte siyasi istikrarsızlıklar ve ekonomik yetersizlikler sebebiyle değerlendiremediğimiz fırsatları inşallah bu defa kaçırmayacağız."

"- Tabii bu tabloyu sadece biz görmüyoruz. Kimi rakibimiz, kimi hasmımız, kimi dostumuz olan çevreler de bu fotoğrafı okuyor. Ülkemin son dönemde maruz kaldığı orantısız kimi saldırıların gerisinde işte bu sancı vardır."

Hedeflerimizden kopmayız

"- Son bir gayretle Türkiye'yi yeniden oyunun dışına itmek, rayından çıkarmak, hedeflerinden koparmak isteyenler, ellerindeki tüm kozları sahaya sürmüş durumdadır. Buna karşılık dostlarımızın muhabbetini, sevgisini, desteğini de güçlü bir şekilde yanımızda hissediyoruz."

"- 2023 seçimleri diğer birçok faktörün yanı sıra bu tarihi sürecin başarısı bakımından da önemlidir. Teşkilatlarımıza her fırsatta seçim gününe kadar var güçleriyle çalışmalarını telkin etmemizin gerisinde üstlendiğimiz tarihi sorumluluğu hakkıyla yerine getirme arzusu yatıyor."